

INHOUD

DANKWOORD	5	
SAMENVATTING	7	
1	TRANSPARANTIE ALS OPKOMEND IDEEAAL IN HET TOEZICHT	15
1.1	Noodzaak van empirisch onderzoek naar vertrouwen in het toezicht	17
1.2	Onderzoek in drie toezichtsdomeinen: ACM, IGJ en ANVS	19
1.3	Globale onderzoeksopzet	20
1.4	Een gedragsbestuurskundige benadering: experimenteel onderzoek gebruikmakend van psychologische inzichten	22
1.5	Leeswijzer	23
2	VERTROUWEN IN HET TOEZICHT: COMPETENTIE, WELWILLENDHEID EN INTEGRITEIT	25
2.1	De belangrijke rol van vertrouwen in toezichthouders en sectoren	25
2.2	Vertrouwen gedefinieerd	27
2.3	Het meten van vertrouwen in toezichthouders en onder toezicht staande sectoren	28
2.4	Inkadering vertrouwen in dit onderzoek	29
3	TRANSPARANTIE IN HET TOEZICHT	31
3.1	Toenemend belang transparantie in toezicht	31
3.2	Definitie en uitwerking van transparantie	32
3.3	Inkadering transparantie in dit onderzoek	34
4	EERDER ONDERZOEK NAAR RELATIES TRANSPARANTIE EN VERTROUWEN IN TOEZICHT	35
4.1	De relatie tussen transparantie van de toezichthouder en het vertrouwen in de toezichthouder (pijl 1)	35
4.2	De relatie tussen transparantie van de toezichthouder en het vertrouwen in de sector (pijl 2)	36
4.3	Effecten van het vertrouwen in de toezichthouder op de relatie tussen transparantie van de toezichthouder en het vertrouwen in de sector (pijl 3)	38

5	TRANSPARANTIE EN VERTROUWEN: SPECIFIEKE HYPOTHESEN	39
6	TRANSPARANTIE IN CONTEXT: VERWACHTINGEN UIT DE TOEZICHTSPRAKTIJK	47
6.1	Verwachtingen van het effect van transparantie op het vertrouwen in toezichthouders	47
6.2	Verwachtingen van het effect van transparantie op het vertrouwen in een sector	48
6.3	Complicerende factoren	49
6.4	Conclusie	50
7	VERWACHTINGEN GETOETST: EEN SURVEY EXPERIMENT MET DRIE TOEZICHTHOUDERS	53
7.1	Korte verantwoording van het experiment	53
7.2	Beschrijvende statistiek – overzicht van kennis en vertrouwen in toezichthouders	56
7.3	Hypothesen getoetst	58
7.4	Samenvatting resultaten	68
8	VERKENNENDE ANALYSE: VERTROUWEN PER TOEZICHTHOUDER	71
8.1	Verkenning effecten Autoriteit Consument en Markt (ACM)	71
8.2	Verkenning effecten Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)	73
8.3	Verkenning effecten Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS)	75
8.4	Vergelijking verkennende analyse per toezichthouder	77
9	TRANSPARANTIE GOED VOOR VERTROUWEN IN TOEZICHTHOUDERS, MAAR BELANGRIJKE VERSCHILLEN PER DOMEIN	79
9.1	Effecten van transparantie op vertrouwen in het toezicht	79
9.2	Aanbevelingen	83
9.3	Hoe nu verder? Vragen voor vervolgonderzoek	84
9.4	Zorgt transparantie voor spanning tussen vertrouwen in sector en toezichthouder?	87
	LITERATUURLIJST	89
	BIJLAGEN	93
BIJLAGE A	METHODOLOGISCHE VERANTWOORDING BIJ HOOFDSTUK 6	95
BIJLAGE B	ADDITIONELE ANALYSES NIET GEKOPPELD AAN EEN SPECIFIEKE HYPOTHESE	101
BIJLAGE C	REGRESSIETABEL VOOR HYPOTHESE 1 EN 2	105

BIJLAGE D	REGRESSIETABEL VOOR HYPOTHESE 2A	107
BIJLAGE E	REGRESSIETABEL VOOR HYPOTHESE 2B	109
BIJLAGE F	REGRESSIETABEL VOOR HYPOTHESE 2C	111
BIJLAGE G	REGRESSIETABEL VOOR HYPOTHESE 2D	113
BIJLAGE H	REGRESSIETABEL VOOR HYPOTHESE 2E	115
BIJLAGE I	REGRESSIETABEL VOOR HYPOTHESE 3	117
BIJLAGE J	COMPLETE VRAGENLIJST VAN HET EXPERIMENT	119
	REEDS VERSCHENEN IN DE REEKS HANDHAVING EN GEDRAG	149